

GOEDE HYGIËNE IS INVESTERING DIE NIET ALLEEN SALMONELLA AANPAKT

“Succes verzekerd als je hygiëne breed aanpakt!”

“Als stalmedewerker heb ik in het verleden echt ervaren dat je met hygiëne heel veel kan bereiken op het gebied van diergezondheid. Daar wilde ik bij Schippers meer mee doen.” Arjan Wermink is hygiënespecialist en HyCare-coach bij MS Schippers in Bladel.

In zijn rol als hygiënespecialist ziet Wermink dat de hygiëne-producten succesvoller worden als er goede begeleiding en coaching gegeven wordt. Schippers heeft diverse producten op het gebied van hygiëne, maar die moeten wel op de juiste manier ingezet worden.

“We brengen eerst in kaart wat het probleem is en wat de bedrijfsspecifieke situatie is”, vertelt Wermink. “Pas dan kan je met een goede aanpak komen. We moeten de mensen die de maatregelen gaan uitvoeren, ook trainen in het juiste gebruik van de producten”, benadrukt de hygiënespecialist. Wermink heeft in zijn werk veel contact met bedrijven die problemen hadden met salmonella. “Wat mij opviel is dat de meesten salmonella met één ding willen oplossen: ‘zet er maar zuur op en we zien wel hoe het gaat.’ Maar daar geloof ik niet in. Je moet het breed aanpakken, met alle hygiënemaatregelen.”

Arjan Wermink benadrukt dat hygiëne belangrijk is in de varkensstal.

Foto: Richard Brusse

Inweek- en desinfectiemiddelen moeten op de juiste manier gebruikt worden.

4 hygiënestappen

Om het salmonellaprobleem effectief aan te pakken, moet een varkenshouder volgens Wermink vier hygiënestappen doorlopen. “Ten eerste moet er kritisch gekeken worden naar de hokken waar de dieren in leven”, legt Wermink uit. “In mijn optiek zijn de meeste stallen onvoldoende goed te reinigen. We steken er heel veel energie in om goed schoon te maken, maar veel hokken bevatten kieren en naden die je niet goed schoon kan maken en betonnen vloeren zuigen vocht en vuil op als een spons.”

Dus stap 1 is zorgen dat je een hok creëert dat je goed kan reinigen en desinfecteren. “Een coating op de betonnen vloer maakt al heel veel verschil.”

Als de poriën in het hok dicht zijn, kan de varkenshouder aan de slag met stap 2, het hok iedere ronde goed ontvetten en desinfecteren. “Hierbij is het belangrijk dat de mensen die dat uitvoeren zich bewust zijn waarom ze die inweek- en desinfectiemiddelen gebruiken. In de praktijk worden hier snel fouten gemaakt. Dat is geen onkunde, maar het wordt ze niet verteld. Juist bij salmonella is het belangrijk dat alles goed gereinigd wordt: alle hoeken, onder de voerbak, onder de drinkbak, et cetera. Daar blijft vaak mest achter, waar salmonella zich kan

verschuilen.” Vervolgens is het cruciaal dat ook looppaden, afdelingsgangen en centrale gangen meegenomen worden in het reinigingsproces. “Voor nieuwe biggen is het geen enkel probleem om de bacterie op te pikken op de centrale gang, nog voordat hij in het hok komt.”

Stap 3 is ongediertebestrijding. “Salmonella kan zich zeer gemakkelijk verspreiden via ratten, muizen, vliegen en maden.” Wermink benadrukt dat wat hem betreft een kat in de stal ook gezien kan worden als ongedierte. “Een kat is leuk voor in huis, maar niet in de stal. Hij komt net als de rat overal en neemt de bacterie ook mee van de ene plek naar de andere.”

Stap 4 is het drinkwater. In de eerste plaats moet het watersysteem vrijgemaakt worden van biofilm en daarna moet er zuur toegevoegd worden aan het drinkwater. Biofilm is een dun film-laagje dat zich aan de leiding vastzet. Daarin kunnen bacteriën zich schuil houden. Voor een goed effect van zuur is het belangrijk dat de waterleiding schoon is, dus vrij van biofilm.

Deze vier stappen vormen een brede hygiënebasis, maar overkoepelend daaraan komt volgens Wermink de werkwijze van de varkensverzorger aan bod. Ook hij kan verspreider van salmonella zijn. Dus bij alles wat hij doet of gebruikt moeten de hygiënegels in acht genomen worden.

Kosten

Wermink realiseert zich dat boeren kunnen opzien tegen de kosten van al deze maatregelen, maar volgens hem maken veel mensen hier een cruciale denkfout.

“Je pakt met deze maatregelen niet alleen salmonella aan, maar ook andere infecties zoals PRRS, App, clostridium, *E.coli* en alle andere dierziekten. De totale diergezondheid gaat omhoog en daarmee ook het rendement van de dieren. Wij vinden bij onze HyCare-praktijkbedrijven een netto voerwinstverbetering van 10 tot 15 procent. Eigenlijk praten we dus niet over een salmonella-aanpak, maar de basisvoorwaarden voor het houden van varkens. Veel bedrijven grijpen naar dure oplossingen (bijvoorbeeld vaccinaties) om de problemen het hoofd te bieden. De schade is dan al geleden. En ja, het coaten van de stallen is een investering, maar het verhoogt ook de levensduur van de stal en het levert financieel voordeel op doordat het schoonspuiten sneller en met minder water kan.”

Die aanpassingen vragen nogal wat van de ondernemer, weet Wermink. “Maar, als de klant bereid is om de hygiëne breed aan te pakken, dan durf ik wel te zeggen dat succes verzekerd is. Bij het ene bedrijf na drie maanden en bij het andere bedrijf misschien na een half jaar of langer. Dat is erg afhankelijk van hoe snel de medewerkers de vernieuwde werkwijze oppakken. Maar één ding weet ik zeker: het gaat werken!”